

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de geannoteerde agenda van de Informele EU-Gezondheidsraad op 18 april 2016, toegezonden bij brief van 1 april 2016 (Kamerstuk 21 501-31, nr. 397)

De voorzitter van de commissie,
Lodders

De griffier van de commissie,
Teunissen

Inbreng VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de onderwerpen die geagendeerd staan voor de informele EU-Gezondheidsraad d.d. 18 april 2016. Zij hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

Verslag formele EU-Gezondheidsraad van 7 december 2015

Alcohol

Uit het verslag van de formele EU-Gezondheidsraad van 7 december jl. blijkt dat de lidstaten het van belang vinden dat de Europese Commissie zo snel mogelijk een nieuwe alcoholstrategie opstelt in aansluiting op bestaande nationale plannen. In antwoord op schriftelijke vragen van de VVD-fractie geeft de Minister aan dat Nederland zal inzetten op drie onderwerpen, wanneer het gaat om Europese afstemming, te weten: alcoholmarketing, alcoholetikettering en onderzoek door de Commissie naar de verkoop van alcohol op internet. De leden van de VVD-fractie willen nogmaals benadrukken dat zij van mening zijn dat het alcoholbeleid een nationale aangelegenheid is. Deze leden steunen de inzet om te komen tot een Europese aanpak op het gebied van online alcoholmarketing en alcoholetikettering daarom niet. Deze leden vragen de Minister de Kamer blijvend actief te informeren over de ontwikkelingen rond een Europees alcoholbeleid.

Geannoteerde agenda informele EU-Gezondheidsraad van 18 april

Innovatieve en betaalbare geneesmiddelen

Tijdens de informele Raad zal onder andere gesproken worden over de voor geneesmiddelen beschikbare beschermingsmechanismen op het terrein van intellectueel eigendom en de (on)gewenste effecten van deze mechanismen. De leden van de VVD-fractie stellen dat veel farmaceutische bedrijven deze mechanismen «slim» inzetten om de prijs van geneesmiddelen hoog te houden. Deze leden vragen de Minister daarom welke mogelijkheden zij ziet om op korte termijn in te zetten op aanpassingen van deze beschermingsmechanismen, waaronder de marktexclusiviteit en de huidige octrooiwetgeving.

Ook zal worden gesproken over de aanpak van hoge prijzen door meer (vrijwillige) samenwerking en de intransparantie rond prijzen. In antwoord op schriftelijke vragen van de VVD-fractie ter voorbereiding op de EU-Gezondheidsraad in december blijkt dat, bijvoorbeeld waar het gaat om personalised medicine, nog geen sprake is van het delen van best practices rond de toepassing en financiering van deze geneesmiddelen. De leden van de VVD-fractie vragen in hoeverre er sprake is van beweging bij de verschillende lidstaten om (vrijwillig) toch meer informatie en best practices te delen rond innovatieve geneesmiddelen en personalised medicine.

Deze leden vragen de Minister tevens of zij in de discussie over de betaalbaarheid van geneesmiddelen het vraagstuk wil meenemen in hoeverre we de prijs kunnen laten hangen van het significante voordeel van het nieuwe geneesmiddel. Dat wil zeggen: in hoeverre heeft het nieuwe geneesmiddel meerwaarde ten opzichte van bestaande geneesmiddelen en andere in ontwikkeling zijnde geneesmiddelen wereldwijd? Is het bijvoorbeeld mogelijk om onderling vervangbare geneesmiddelen met een lagere prijs preferent te verklaren ten opzichte van het nieuwe middel met een hogere prijs?

De leden van de VVD-fractie steunen de Minister om in samenwerking met betrokken partijen, waaronder bedrijven en maatschappelijke organisaties, te komen tot een sterkere gezamenlijke Europese inzet op productverbetering wat betreft zout, verzadigd vet en suikers om de gezondheid van mensen te verbeteren, de interne markt beter te laten functioneren en innovatie te stimuleren in de voedingsmiddelenindustrie. Kan de Minister toelichten welke volgende stappen zij ziet als het gaat om het gezonder maken van het productaanbod in de EU?

Op dit moment zijn er zes lidstaten, waaronder Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Italië, die de roadmap niet hebben onderschreven. Welke mogelijkheden ziet de Minister om deze lidstaten alsnog de roadmap te laten onderschrijven? Ziet de Minister ook mogelijkheden om het aantal sectororganisaties van het bedrijfsleven en de maatschappelijke organisaties uit te breiden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Op welke manier kunnen ervaringen met nationale maatregelen in de niet-deelnemende lidstaten toch worden meegenomen in het verbeterd productaanbod?

Inbreng PvdA-fractie

De leden van de fractie van de PvdA hebben met belangstelling kennisgenomen van concrete invulling van de door de Kamer aangewezen prioriteiten voor het Nederlands voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie op het terrein van volksgezondheid. Zij hebben hier nog enkele aanvullende vragen over.

Innovatieve en betaalbare geneesmiddelen

De leden van de fractie van de PvdA lezen dat er tijdens de informele bijeenkomst van gedachten zal worden gewisseld over (vrijwillige) samenwerking met betrekking tot innovatieve en betaalbare geneesmiddelen. Wat zal de concrete inzet van Nederland zijn om tot meer samenwerking te komen? Met welke landen wil u graag afspraken maken? Welke punten zijn voor Nederland prioriteit, en met welke resultaten zal de ministertevreden zijn? Waar zitten volgens de Minister de verschillen en de overeenkomsten tussen de betrokken lidstaten met betrekking tot deze samenwerking, en meer specifiek op het punt van de bereidwilligheid tot samenwerking? Kan de Minister per lidstaat aangeven wat de bereidwilligheid is voor samenwerking op het geneesmiddelenterrein?

De leden van de fractie van de PvdA lezen dat op de informele bijeenkomst gesproken zal worden over onder andere de beschermingsmechanismen en de gewenste en ongewenste werking hiervan. Wat zullen de concrete punten zijn welke Nederland op dit punt zal maken? Steeds meer landen onderhandelen achter gesloten deuren met fabrikanten, zo lezen de leden van de fractie van de PvdA. Op welke manier kan deze trend volgens de Minister worden omgebogen? Welke rol heeft het EURIPID-netwerk? Genoemde leden constateren dat Nederland, samen met veel andere lidstaten, actief bijdraagt aan dit netwerk waarin prijzen transparant worden gemaakt. Waarom is dit netwerk slechts voor een beperkt aantal mensen in te zien? Is de Minister bereid om tijdens de raad in te zetten op transparantie van de data in dit netwerk?

De leden van de fractie van de PvdA lezen dat vrijwillige samenwerking ook kan bijdragen aan de transparantie van prijzen voor geneesmiddelen. Hoe kan volgens de Minister deze vrijwillige samenwerking worden gestimuleerd? Is de Minister overtuigd van het feit dat deze vrijwillige

samenwerking voldoende bindend zal zijn? Hoe wordt een te grote vrijblijvendheid binnen deze samenwerking voorkomen?

Verbetering van voedingsproducten

De leden van de fractie van de PvdA-fractie vragen de Minister wat de specifieke punten zullen zijn die Nederland in zal brengen op het gebied van de verbetering van voedingsproducten. Wat zijn de concrete punten waarmee Nederland in samenwerking met de andere lidstaten wil voorkomen dat Europeanen teveel zout, verzadigd vet en calorieën in hun voedingspatroon hebben? Wanneer is het doel van de Nederlandse prioriteit, namelijk om te komen tot een sterkere gezamenlijke EU inzet op productverbetering, volgens de Minister behaald? Wanneer is zij tevreden wanneer wordt gekeken naar concrete waarden zoals zout, verzadigd vet en suikers in voedingsproducten? In hoeverre laat de Minister het niet alleen bij terugdringing van de recente stijging van het zoutgehalte in bijvoorbeeld soepen en sauzen, maar zet zij juist in op een daling naar een norm die leidt tot daadwerkelijke vermindering vergeleken met het niveau van voor de recente stijging?

De leden van de fractie van de PvdA lezen hiernaast dat de EU conferentie over productverbetering een «Roadmap for Action» als uitkomst bracht. Deze Roadmap is door 22 lidstaten, Noorwegen en Zwitserland, 4 Europese sectororganisaties van het bedrijfsleven en door 4 Europese maatschappelijke organisaties op het gebied van gezondheid onderschreven. Is de Minister tevreden met deze mate van onderschrijving van de Roadmap? Op welke wijze verhoudt deze onderschrijving zich tot de verwachte onderschrijving? Bestaat de ambitie om nog meer organisaties uit het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties te betrekken? Op welke wijze zullen zij worden betrokken en gestimuleerd om tot onderschrijving te komen? Wat is volgens de Minister de meerwaarde van deze Roadmap en welke resultaten zullen volgens de Minister op welke termijn worden behaald?

Antimicrobiële Resistentie (AMR)

De leden van de fractie van de PvdA onderkennen het feit dat antibiotica-resistentie een belangrijke bedreiging voor de volksgezondheid betekent. Er wordt veel over gepraat door landen en internationale organisaties. Echter, concrete actie blijkt ingewikkeld. Kan worden aangegeven wat de Minister als grootste struikelblokken ziet om studies en goede intenties om te zetten naar concrete acties? Welke successen zijn hierbij al wel behaald, en is de Minister tevreden over de voortgang hiervan? Welke concrete acties wil de Minister tijdens haar voorzitterschap hoe dan ook nog bewerkstelligen op dit onderwerp? Hoe gaat de Minister er tijdens haar voorzitterschap voor zorgen dat de urgentie van dit onderwerp behouden blijft en dat antibioticaresistentie hoog op de agenda blijft staan?

De leden van de fractie van de PvdA vragen naar de start van het nieuwe EU actieplan. Is al begonnen met de oprichting van dit netwerk voor humane en veterinaire beleidsmakers? Op welke wijze zullen zij informatie uitwisselen over de nationale plannen? Welke inbreng heeft Nederland hiernaast geleverd voor het concept van de Raadsconclusies betreffende dit onderwerp, naast het punt dat is gemaakt om elkaar meer aan te spreken op resultaten, onder andere door middel van «peer reviews»? Zijn er verder nog specifieke punten welke Nederland hiervoor heeft aangeleverd en welke doelen had zij hierbij voor ogen? Hoe staat het met de ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen voor antibiotica, zodat farmaceuten gestimuleerd worden om nieuwe vormen van antibiotica te

ontwikkelen die bij marktoetreding op de plank blijven liggen in het kader van het bestrijden van resistentie?

Inbreng SP-fractie

De leden van de SP-fractie vragen of de Minister tijdens de gedachtewisseling over «Innovaties en betaalbare geneesmiddelen» ter sprake kan brengen hoe lidstaten aankijken tegen een verbod op geneesmiddelenreclame voor voorschrijvers van medicijnen. In Europa is, naar deze leden begrijpen, patiëntenreclame verboden, omdat dit leidt tot onnodig en ongepast gebruik van geneesmiddelen. Geldt dit niet evenzeer voor geneesmiddelenreclame gericht op voorschrijvers. Hoe denken andere lidstaten over een reclameverbod of uiterste terughoudendheid?

Kan de Minister aangeven hoe zij het gesprek over transparantie over prijzen van geneesmiddelen wil leiden in het perspectief dat voor de Nederlandse markt de Minister bij het «sluisbeleid» geheime prijsonderhandelingen voert. Dat is toch tegenstrijdig? Kan de Minister aangeven welke initiatieven zij ziet om de prijzen transparant(er) te krijgen?

Is de Minister bereid tijdens het eerste onderdeel van de informele Gezondheidsraad te bespreken hoe patenten op weesgeneesmiddelen kunnen worden beperkt, zeker in het licht van de irritatie die in Nederlandse politiek heerst over het dubbel te gelde kunnen maken van een (wees)geneesmiddel, omdat het voor een tweede of derde ziekte ook geregistreerd wordt?

Naast de agenda van de informele Gezondheidsraad zouden de leden van de SP-fractie de Minister willen vragen te laten weten hoe het gaat met de onderhandelingen over de medische hulpmiddelen. Wordt er voortgang gemaakt? Is er een eindfase in zicht.? Op welke onderwerpen zijn er (grote) verschillen waar nog een compromis over gesloten moet worden?

Inbreng CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de informele Gezondheidsraad van 18 april a.s. in Amsterdam. Deze leden hebben hier enkele vragen bij.

De Minister schrijft dat er gesproken zal worden over een aantal zaken omtrent innovatieve en betaalbare geneesmiddelen. De leden van de CDA-fractie vragen wat de Minister verwacht van het gesprek over meer samenwerking tussen EU-lidstaten en de intransparantie van de prijsonderhandelingen. Welke concrete voorstellen zal het Nederlandse voorzitterschap doen om hier verdere stappen in te zetten? Welke overwegingen zouden volgens de Minister andere landen kunnen hebben om niet tot meer samenwerking en transparantie te besluiten?

De leden van de CDA-fractie vragen of op korte termijn ook binnen de World Health Organization gesproken wordt over de problematiek van betaalbaarheid van innovatieve en dure geneesmiddelen. Deze leden vragen of Nederland als EU-voorzitter hier nog een specifieke inbreng heeft, en zo ja, welke.

Daarnaast vragen de leden van de CDA-fractie of in de onderhandelingen over TTIP afspraken gemaakt worden over bescherming van intellectueel eigendom die kunnen kruisen met de inzet van de Minister als het gaat om aanpassen van de voor geneesmiddelen beschikbare beschermingsmechanismen op het terrein van intellectueel eigendom.

Op het gebied van de verbetering van voedingsproducten zal gesproken worden over de opbrengsten van de conferentie en worden vervolgstappen besproken om het productaanbod in de EU gezonder te maken. De leden van de CDA-fractie vragen wat de concrete voorstellen voor de vervolgstappen zullen zijn. Deze leden vragen daarnaast op welke termijn naar raadsconclusies toegewerkt kan worden. Zij vragen bovendien welke lidstaten de «Roadmap for action» niet hebben onderschreven en welke redenen zij daarvoor hebben aangevoerd.

Op het gebied van Antimicrobiële Resistentie (AMR) geeft de Minister aan dat de inzet zal zijn om elkaar meer aan te spreken op resultaten, elkaar te helpen met «peer reviews» en om meer aandacht te besteden aan het afstemmen van Europees onderzoek op actuele beleidsvraagstukken. De leden van de CDA-fractie constateren dat het tegengaan van AMR een prioriteit van het Nederlandse voorzitterschap is en waarderen de inzet van de Minister op dit punt. Zij vragen wel wat de concrete doelstellingen op dit gebied van de Minister zijn. Zij vragen daarnaast of in dit verband ook gesproken zal worden over de oorzaken van tekorten aan smalspectrum antibiotica en mogelijke oplossingen van deze tekorten.

Inbreng D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de inzet van Nederland tijdens de aankomende EU-gezondheidsraad op 18 april. Deze leden hebben hierover nog enkele vragen.

Innovatieve en betaalbare geneesmiddelen

De leden van de D66-fractie zijn van mening dat het goed is dat er in Europees verband gesproken zal worden over de aanpak van de hoge prijzen van medicijnen. Kan de Minister uiteenzetten welke landen er open lijken te staan voor het delen van informatie en het gezamenlijk onderhandelen? En welke redenen hebben landen die daartoe niet bereid zijn? Kan de Minister verklaren waarom de intransparantie van prijzen is toegenomen, waar dit al langer als onwenselijk wordt gezien?

Verbetering van voedingsproducten

De leden van de D66-fractie vragen of de Minister kan in gaan op het advies van de Wetenschappelijke Adviescommissie (WAC) die de stappen die worden gemaakt op het gebied van de verbetering van voedingsproducten nog te weinig ambitieus vindt. Waarom wordt dit advies niet opgevolgd, vragen deze leden?

Antimicrobiële Resistentie

De leden van de D66-fractie vinden het van belang dat antibioticaresistentie als prioriteit wordt gezien. Het feit dat het niet tot concrete actie komt baart hen echter zorgen. Wat zijn op dit moment de concrete doelstellingen voor de Minister om tijdens het Nederlandse voorzitterschap te bewerkstellingen? Welke afspraken, die zowel door de Europese ministers van Landbouw als van Volksgezondheid kunnen worden onderschreven, acht de Minister haalbaar?